Azərbaycan Respublikası
İqtisadi İslahatların Təhlili və
Kommunikasiya Mərkəzi

İXRAC İCMALI

Oktyabr 2023

www.ereforms.gov.az
info@ereforms.gov.az

AZƏRBAYCAN MDB-NİN BİR ÇOX ÖLKƏLƏRİ ÜÇÜN TRANZİT-NƏQLİYYAT SAHƏSİNDƏ ETİBARLI TƏRƏFDAŞDIR.

Azərbaycan MDB-nin bir çox ölkələri üçün tranzit-nəqliyyat sahəsində etibarlı tərəfdaşdır. MDB-nin bir çox üzv ölkələri Şərq-Qərb və Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizləri üzrə Azərbaycanın tranzit imkanlarından fəal istifadə edirlər. Bu iki nəqliyyat dəhlizinin ötürmə qabiliyyətinin genişləndirilməsi üzrə həyata keçirilən və perspektiv layihələr ölkələrimizin nəqliyyat təhlükəsizliyinin möhkəmlənməsi işinə və əmtəə dövriyyəsinin artırılmasına xidmət edəcək.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İLHAM ƏLİYEVİN 13 oktyabr 2023-cü il tarixində Bişkekdə MDB Dövlət Başçıları Şurasının məhdud tərkibdə görüşündəki nitqindən

MÜNDƏRİCAT

Qeyri-neft sektoru üzrə ixraca dair məlumat ____ səh. 3

Qeyri-neft sektoru üzrə əsas ixracatçı subyektlərin reytinqi ____ səh. 14

Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyinə (Azərkosmos) aid xidmət ixracı haqqında məlumat ____ səh. 17

Qeyri-rezidentlər tərəfindən aparılan bank əməliyyatları haqqında məlumat ____ səh. 19

"Bir Pəncərə" İxraca Dəstək Mərkəzindən qeyri-neft ixracı haqqında məlumat ____ səh. 21

1

QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ İXRACA DAİR MƏLUMAT

2023-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində 26,5 milyard ABŞ dolları dəyərində mal ixrac olunmuşdur

Cari ilin yanvar-sentyabr aylarında qeyri-neft sektoru üzrə ixrac 2,4 milyard ABŞ dolları təşkil etmişdir

2023-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində Azərbaycanın ümumi ixracı **26,5 milyard** ABŞ dolları, qeyri-neft sektoru üzrə ixrac isə 2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 10,6% artaraq **2,4 milyard** ABŞ dolları təşkil edib. 2023-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində yeyinti məhsulları üzrə ixrac **616,3 milyon** ABŞ dollarına bərabər olub.

Cari ilin ilk 9 ayı ərzində spirtli və spirtsiz içkilərin ixracı 3,3 dəfə, elektrik enerjisi 2,7 dəfə, qara metallardan məmulatların ixracı 34,3%, meyvə-tərəvəz ixracı isə 7,1% artıb.

2023-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində aqrar və aqrar-sənaye məhsulları üzrə birgə ixracın statistik dəyəri 8,4% artaraq **641,2 milyon** ABŞ dolları təşkil edib. Qeyri-neft/qaz ixracının tərkib hissəsində əhəmiyyətli yer tutan aqrar-sənaye məhsullarının yaratdığı dəyər ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə **22,4%** artaraq **145,9 milyon** ABŞ dolları təşkil edib.

2023-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində ixrac edilən qeyri-neft sektoruna aid malların siyahısında elektrik enerjisi (**330,4 milyon** ABŞ dolları) birinci olub. Bu siyahıda pomidor (tomat) (**124,3 milyon** ABŞ dolları) ikinci, qızıl (**101,8 milyon** ABŞ dolları) isə üçüncü yerdə qərarlaşıb.

2023-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində Rusiya Federasiyasına **787,3 milyon** ABŞ dolları, Türkiyəyə **631,8 milyon** ABŞ dolları, Gürcüstana **240,4 milyon** ABŞ dolları, İsveçrə Konfederasiyasına **112,5 milyon** ABŞ dolları, Qazaxıstana isə **78,1 milyon** ABŞ dolları dəyərində qeyri-neft sektoruna aid mal ixrac olunub.

Cari ilin sentyabr ayının qeyri-neft ixracı **223,89 milyon** ABŞ dolları olub. Bunun da **44,9 milyon** ABŞ dollarını yeyinti məhsulları üzrə ixrac, **178,9 milyon** ABŞ dollarını isə qeyri-yeyinti məhsulları üzrə ixrac təşkil edib.

2023-cü ilin sentyabr ayında qeyri-neft sektoruna aid ən çox mal ixrac edilən ölkələrin siyahısında Rusiya Federasiyası (**65,9 milyon** ABŞ dolları) birinciliyə yüksəlib. Bu siyahıda Türkiyə (**45,3 milyon** ABŞ dolları) ikinci və İsveçrə (**26,2 milyon** ABŞ dolları) üçüncü olub.

2023-cü ilin sentyabr ayında ixrac edilən qeyri-neft sektoruna aid malların siyahısında qızıl (**25,7 milyon** ABŞ dolları) birinci, elektrik enerjisi (**15,4 milyon** ABŞ dolları) ikinci və meşə fındığı (**10 milyon** ABŞ dolları) üçüncü olub.

2023-CÜ İLİN YANVAR-SENTYABR AYLARI ƏRZİNDƏ QEYRİ-NEFT İXRACI
(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, ABŞ dolları ilə)

2023 İXRAC İCMALI oktyabr

2023 İXRAC İCMALI oktyabr

2023-CÜ İLİN SENTYABR AYI ƏRZİNDƏ QEYRİ-NEFT İXRACI

(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, ABŞ dolları ilə)

2022 2023

2023-CÜ İLİN SENTYABR AYI ƏRZİNDƏ QEYRİ-NEFT İXRACI
(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, ABŞ dolları ilə)

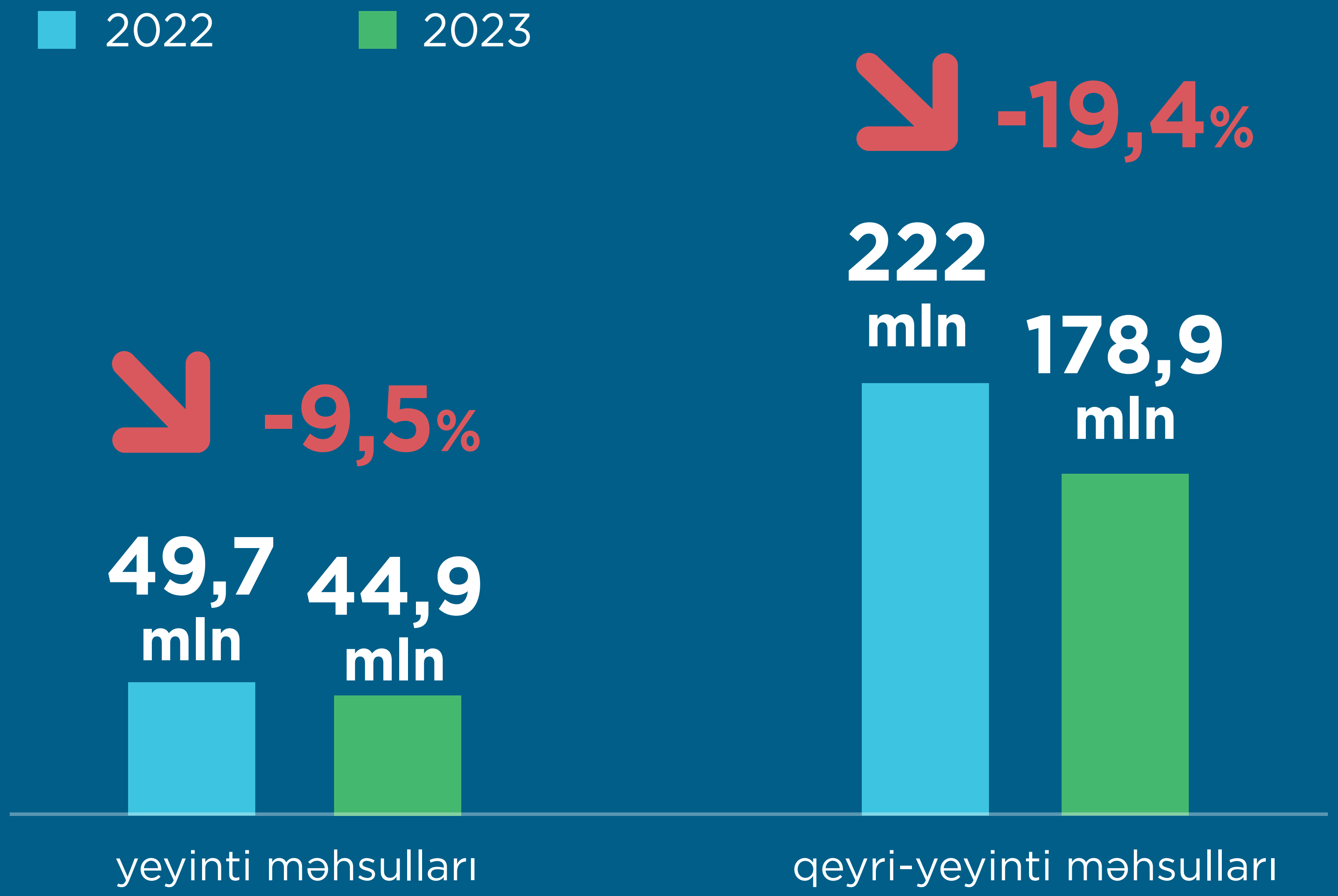

2023-CÜ İLİN YANVAR-SENTYABR AYLARI ƏRZİNDƏ AQRAR VƏ AQRAR-SƏNAYE MƏHSULLARININ İXRACI

(2022-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə, faizlə)

2023 İXRAC İCMALI oktyabr

- Aqrar məhsullar
- Aqrar-sənaye məhsulları

641,2 mln $

2022/2023 **+8,4%**

Aqrar məhsullar: 495,3 mln $ — 2022/2023 **+4,9%**

Aqrar-sənaye məhsulları: 145,9 mln $ — 2022/2023 **+22,4%**

2023-CÜ İLİN YANVAR-SENTYABR AYLARINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ 5 ƏSAS İXRAC ÖLKƏSİ

(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

2023 İXRAC İCMALI oktyabr

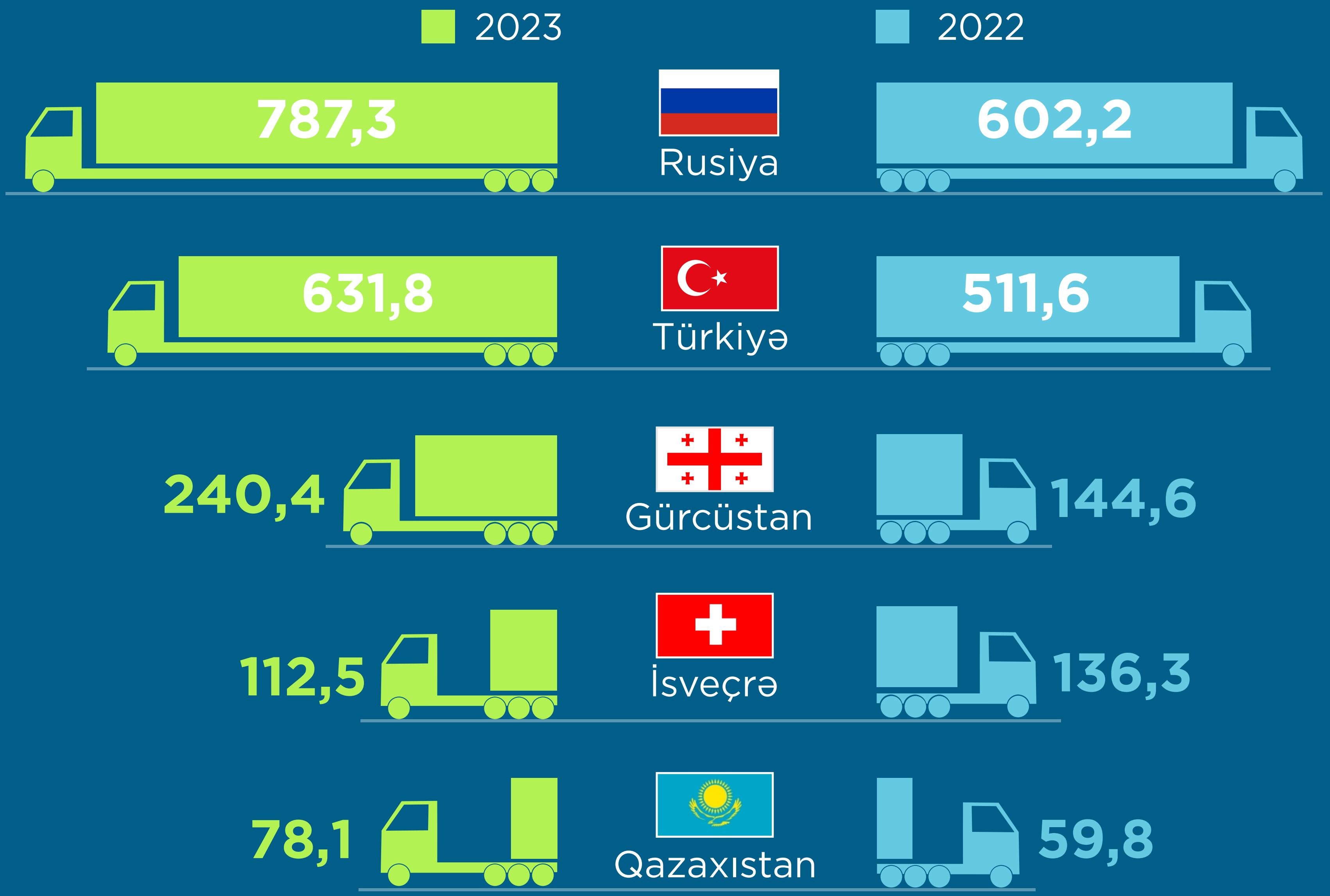

2023-CÜ İLİN SENTYABR AYINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ 5 ƏSAS İXRAC ÖLKƏSİ

(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

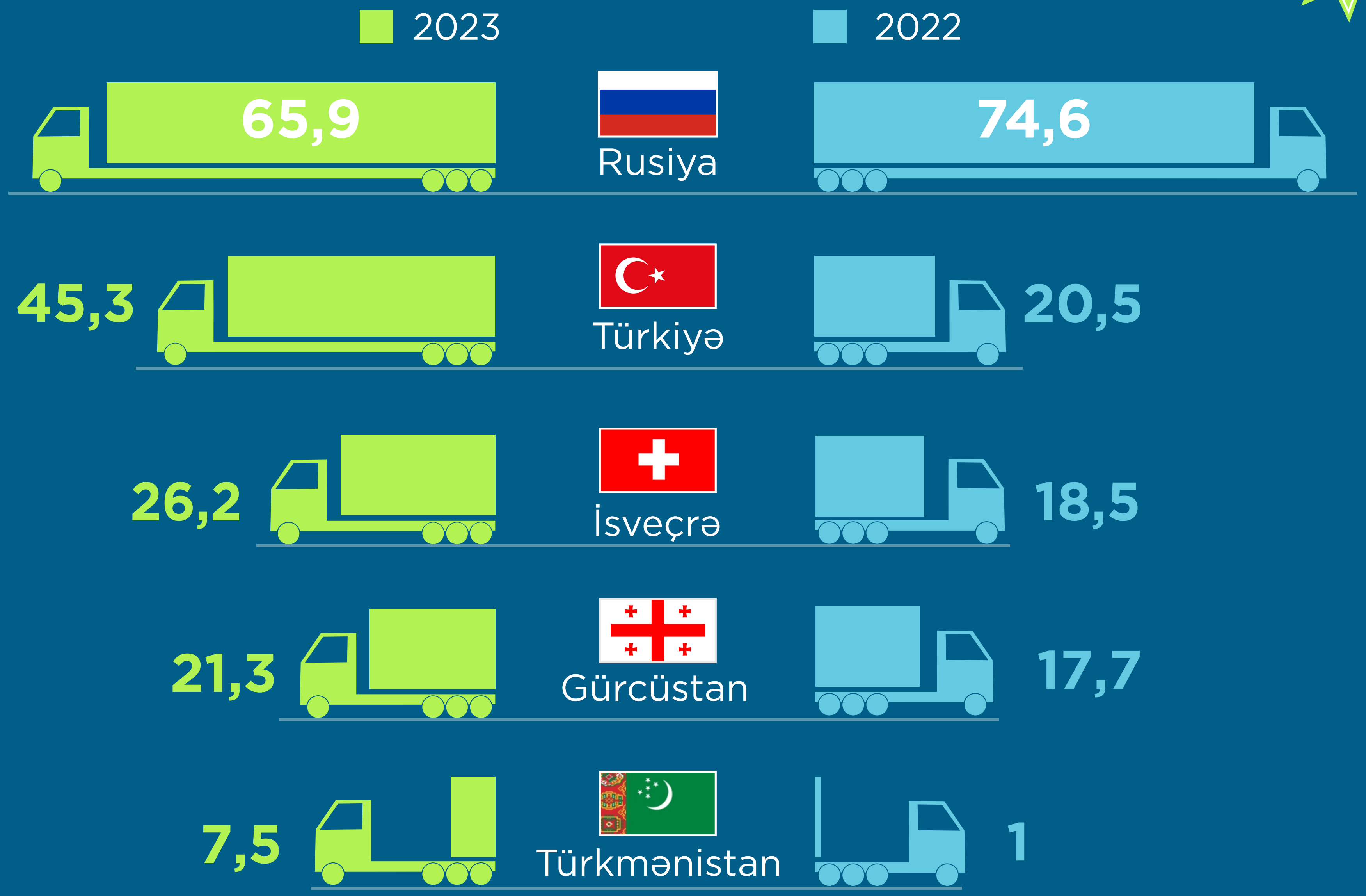

2023-CÜ İLİN YANVAR-SENTYABR AYLARINDA İXRAC OLUNAN ƏSAS QEYRİ-NEFT MALLARININ SİYAHISI

(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

2023
İXRAC İCMALI
oktyabr

■ 2023 ■ 2022

	2023	2022
Elektrik enerjisi	330,4	36,4
Tomat (pomidor)	124,3	134,3
Qızıl	101,8	128,3
PP İlkin formalı polipropilen	89,8	72,4
Pambıq mahlıcı	88,5	147,1
Meşə fındığı	78,6	70,7
PE Xüsusi kütləsi 0,94 və ya daha çox olan ilkin formalı polietilen	72	42,1
PE İlkin formalı propilen sopolimerləri	70,6	32,1
Metanol (metil spirti)	65,7	104

2023-CÜ İLİN YANVAR-SENTYABR AYLARINDA İXRAC OLUNAN ƏSAS QEYRİ-NEFT MALLARININ SİYAHISI

(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

2023 İXRAC İCMALI oktyabr

Mal	2023	2022
Polimerləşmədə ilkin formalı maddələr	63,3	65,5
PE Xüsusi kütləsi 0,94-dən az olan ilkin formalı polietilen	52,9	70,6
Şaftalı	51,2	32,6
Karbamid	50,4	163,5
Minik avtomobilləri, mühərrikinin həcmi 2500 sm^3-dən çox olan sıxılmaqdan alışan DYM-li (dizel)	49,5	6
Digər yağlar və məhsullar	47,3	47,8
Albalı və gilas	44,6	41,6
Emal olunmamış aşqarlanmamış alüminium	44,3	20,9
Alma	34,4	25,9

2023-CÜ İLİN SENTYABR AYINDA İXRAC OLUNAN ƏSAS QEYRİ-NEFT MALLARININ SİYAHISI

(2022-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

	2023	2022
Qızıl	25,7	18,4
Elektrik enerjisi	15,4	0.08
Meşə fındığı	10	9,6
PE Xüsusi kütləsi 0,94 və ya daha çox olan ilkin formalı polietilen	8,8	1,9
Karbamid	8,6	21,3
PE İlkin formalı propilen sopolimerləri	8,1	10,6
Digər yağlar və məhsullar	7,4	0
PP İlkin formalı polipropilen	7,4	8,1
Metanol (metil spirti)	6,8	11,5

2

QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ ƏSAS İXRACATÇI SUBYEKTLƏRİN REYTİNQİ

2023-cü ilin yanvar-sentyabr ayları üzrə hazırlanan qeyri-dövlət ixracatçı subyektlərin reytinqində ilk onluqda aşağıdakı şirkətlər təmsil olunurlar: Şirinov Elvin Valeh oğlu, “MKT İstehsalat Kommersiya” MMC, “Baku Steel Company” QSC, “Azərbaycan İnterneyşnl Mayninq Kompani Limited Şirkəti”nin Azərbaycan Respublikasındakı Nümayəndəliyi, “Best Logistik” MMC, “STP Global Cable” MMC, “P-Aqro” MMC, “My Fruit” MMC, “Mega Fruit Az” MMC, “Mors Trading” MMC.

Qeyri-neft sektoru üzrə ixrac əməliyyatlarında iştirak edən dövlətə məxsus olan şirkətlərin siyahısına isə “Azərenerji” ATSC başçılıq edir. Daha sonra bu siyahıda aşağıdakı şirkətlər təmsil olunurlar: ARDNŞ-nın Marketinq və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi, “Socar Polymer” MMC, “Azəralüminium” MMC, “AzerGold” QSC, “Azərpambıq Aqrar Sənaye Kompleksi” MMC, “Azərbaycan Hava Yolları” QSC, “Azəripək” MMC, “Azərbaycan Dəmir Yolları” QSC, Naxçıvan MR Dövlət Energetika Xidməti.

Bu ixracatçıların reytinqi ilə bağlı məlumatla təqdim olunan infoqrafikalardan tanış ola bilərsiniz.

2023-CÜ İLİN YANVAR-SENTYABR AYLARINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ QEYRİ-DÖVLƏT İXRACATÇI SUBYEKTLƏRİN REYTİNQİ

(ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

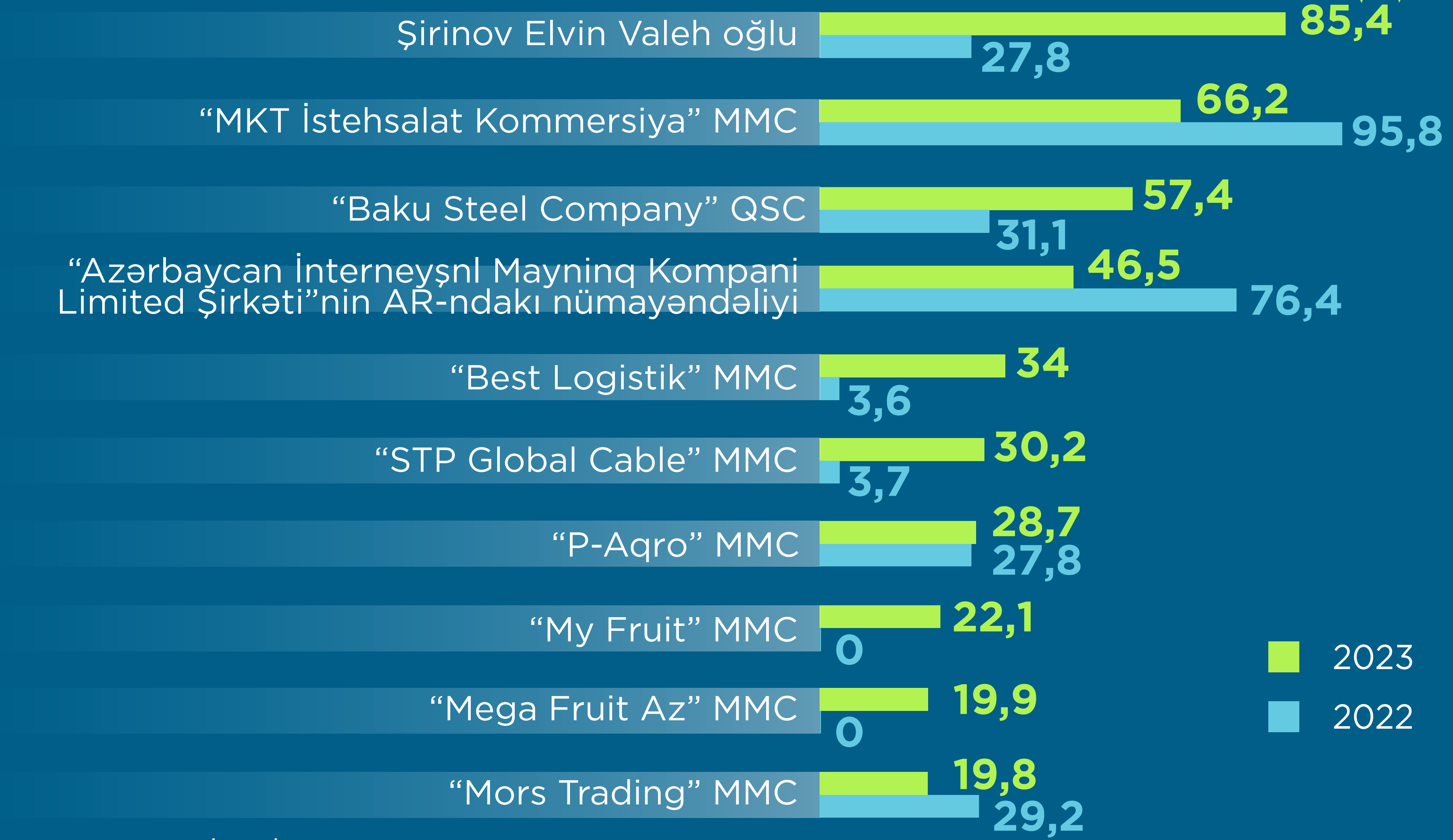

2023-CÜ İLİN YANVAR-SENTYABR AYLARINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ DÖVLƏTƏ MƏXSUS ƏSAS İXRACATÇI SUBYEKTLƏRİN REYTİNQİ

(ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

3

“AZƏRKOSMOS”A AİD XİDMƏT İXRACI HAQQINDA MƏLUMAT

2023-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyi (“Azərkosmos”) **14,4 milyon ABŞ dolları** dəyərində telekommunikasiya xidməti ixrac etmişdir

Yeni nəsil xidmət ixracı hesab edilən peyk telekommunikasiya xidmətləri xidmət ixracının şaxələnməsi istiqamətində mühüm rola malikdir.

2023-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında Azərbaycan Respublikasının Kosmik Agentliyi (Azərkosmos) tərəfindən dünyanın **46 ölkəsinə 14,4 milyon ABŞ dolları** dəyərində peyk telekommunikasiya xidmətləri ixrac edilib. “Azərkosmos” xidmət ixracından əldə etdiyi gəlir onun ümumi gəlirlərinin 78 faizini təşkil edib. 2023-cü ilin sentyabr ayında isə “Azərkosmos” dünyanın **45 ölkəsinə 1,8 milyon ABŞ dolları** dəyərində xidmət ixrac edib.

2023-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində peyk telekommunikasiya xidmətlərinin ixracının ilk beşliyində isə 4,1 milyon ABŞ dolları ilə Birləşmiş Krallıq, 3,1 milyon ABŞ dolları ilə Lüksemburq, 1,2 milyon ABŞ dolları ilə BƏƏ, 815 min ABŞ dolları ilə Almaniya və 572 min ABŞ dolları ilə Nigeriya qərarlaşıb.

2023-CÜ İLİN YANVAR-SENTYABR AYLARINDA AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ KOSMİK AGENTLİYİ (AZƏRKOSMOS) 14,4 MİLYON ABŞ DOLLARI DƏYƏRİNDƏ TELEKOMMUNİKASİYA XİDMƏTLƏRİ İXRAC ETMİŞDİR

AZERSKY

Yerin məsafədən müşahidə peyki missiyasını 1 il daha tez, yəni fəaliyyətinin 9-cu ilində başa çatdırdığından optik peyk xidmətləri üzrə məlumatlar cədvəldən çıxarılıb.

Xidmət ixrac etdiyi 5 əsas ölkə

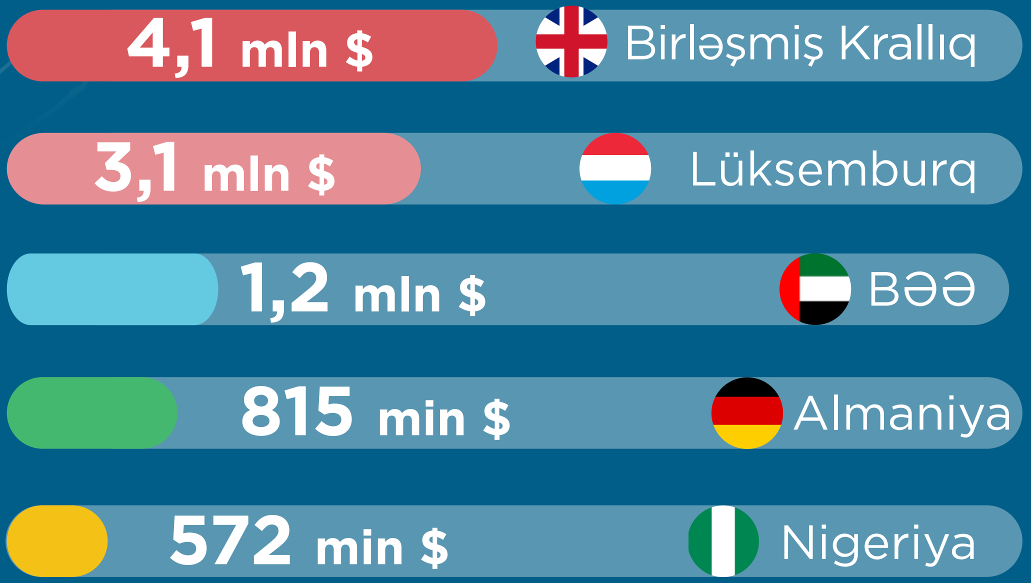

4

QEYRİ-REZİDENTLƏR TƏRƏFİNDƏN APARILAN BANK ƏMƏLİYYATLARI HAQQINDA MƏLUMAT

2023-cü ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində banklara məxsus ödəniş xidməti şəbəkəsində digər qeyri-rezident maliyyə institutlarının emissiya etdiyi ödəniş kartları ilə 1,6 milyard manatlıq əməliyyat aparılıb.

Koronovirus (COVID-19) pandemiyası ilə bağlı yaranmış vəziyyət digər ölkələrdə olduğu kimi, Azərbaycanın da turizm sektoruna təsirsiz ötüşməyib.

2023-cü ilin yanvar-sentyabr aylarında banklara məxsus ödəniş xidməti şəbəkəsində digər qeyri-rezident maliyyə institutlarının emissiya etdiyi ödəniş kartları ilə **1,6 milyard manat**, yalnız sentyabr ayında isə **186,2 milyon manat** dəyərində əməliyyat aparılıb.

Bu barədə daha ətraflı məlumat təqdim olunan infoqrafikada verilmişdir.

BANKLARA MƏXSUS ÖDƏNİŞ XİDMƏTİ ŞƏBƏKƏSİNDƏ DİGƏR QEYRİ-REZİDENT MALİYYƏ İNSTİTUTLARININ EMİSSİYA ETDİYİ ÖDƏNİŞ KARTLARI İLƏ APARILAN ƏMƏLİYYATLAR (milyon manatla)

	2021*	2022	2023
Yanvar	72,2	204,7	171,5
Fevral	112,2	186,5	162,3
Mart	93,2	158,6	218,1
Aprel	64,1	136,6	126
May	81,3	184,1	173,4
İyun	89,7	203,6	148,6
İyul	96	214	218,8
Avqust	105,3	214,6	200,9
Sentyabr	124,4	155,5	186,2
Oktyabr			
Noyabr			
Dekabr			
	838,4 mln	1,7 mlrd	1,6 mlrd

* Mərkəzi Bankın 2021-ci il üçün yenilənmiş statistikası əsasında

6

“BİR PƏNCƏRƏ” İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİNDƏN QEYRİ-NEFT İXRACI HAQQINDA MƏLUMAT

2023-cü ilin oktyabr ayı ərzində “Bir Pəncərə” İxraca Dəstək Mərkəzindən 18,4 milyon ABŞ dolları dəyərində qeyri-neft ixracı həyata keçirilmişdir

“Bir Pəncərə” İxraca Dəstək Mərkəzinə 2023-cü ilin oktyabr ayı ərzində **139 müraciət** daxil olub. Müvafiq dövr ərzində **355 ədəd** sertifikat (150 ədəd mənşə, 199 ədəd fitosanitar, 3 ədəd baytarlıq, 3 ədəd CİTES) təqdim edilib.

2023-cü ilin oktyabr ayı ərzində “Bir Pəncərə” İxraca Dəstək Mərkəzi vasitəsilə **18,4 milyon ABŞ dolları** dəyərində qeyri-neft ixracı həyata keçirilmişdir. Qeyd edilən dövr ərzində fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən qiymətli metallar, pambıq mahlıcı, pendir, qənnadı məmulatları, nar və meyvə şirələri, limonad, pomidor, xurma, Xəzər kilkəsi, akvakultur üsulu ilə yetişdirilmiş nərəcinsli balıqların kürüsü, uşaq qidaları, tibbi zəli, qoz, sürtkü yağları, su nasosu və mexaniki sıxlaşdırıcılar, köpüklənən polistrol əsaslı ekstruz olunmuş lövhələr, istifadəyə yararsız elektron tullantı, klinker, izolyasiya məhsulları, polad boru, polad armatur yaymasının ixracı həyata keçirilib.

Yuxarıda adı çəkilən məhsullar arasında qiymətli metallar, pambıq mahlıcı, polad boru, pomidor, akvakultur üsulu ilə yetişdirilmiş nərəcinsli balıqların kürüsünün ixracı üstünlük təşkil etmişdir. İxrac edilən ölkələr arasında İsveçrə, Gürcüstan, Rusiya, Almaniya, Belçika, Cənubi Afrika Respublikası, İtaliya, Türkiyə, Tatarıstan, Ukrayna, İraq, Macarıstan, Moldova, Sinqapur, Qazaxıstan üstünlük təşkil etmişdir.

2023-CÜ İLİN OKTYABR AYINDA "BİR PƏNCƏRƏ" İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİ VASİTƏSİLƏ HƏYATA KEÇİRİLƏN İXRACIN STATİSTİKASI
(milyon ABŞ dolları ilə)

2023 İXRAC İCMALI oktyabr

“BİR PƏNCƏRƏ” İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİ VASİTƏSİLƏ VERİLƏN SERTİFİKATLAR

(faizlə)

55,8% Fitosanitar sertifikatı

42,5% Mənşə sertifikatı

0,9% CİTES sertifikatı

0,9% Baytarlıq sertifikatı

İQTİSADİ İSLAHATLARIN TƏHLİLİ VƏ KOMMUNİKASİYA MƏRKƏZİNİN “BİR PƏNCƏRƏ” İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİ

AZ 1073, Bakı ş., Yasamal r., Q. Xəlilov küç., 47
47, Khalilov str., Yasamal district, Baku
Баку, Ясамальский район, ул. Г. Халилова, 47

/BİR PƏNCƏRƏ İxraca Dəstək Mərkəzi

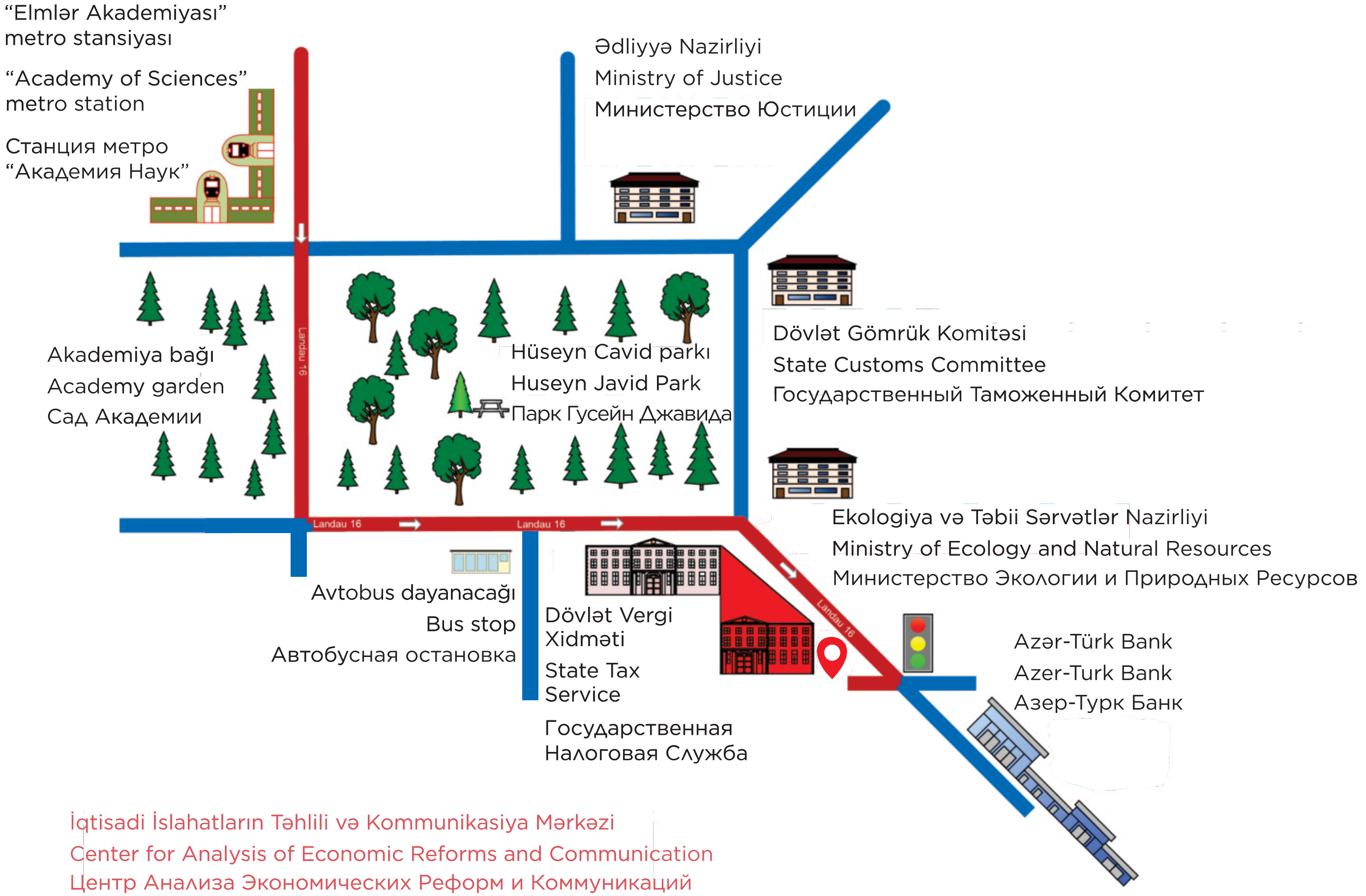

Azərbaycan Respublikasının
Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən
“İxrac İcmalı” jurnalı
11 yanvar 2018-ci il tarixində
N4160 nömrəsi ilə mətbu nəşrlərin
reyestrinə daxil edilmişdir.

Bakı, Yasamal rayonu,
Q. Xəlilov küçəsi 47, AZ 1073
Tel.: (+ 994) 12 521 25 35
info@ereforms.gov.az

www.ereforms.gov.az

/iqtisadiislahat